

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

מזן התלמוד

סדר חולין ק"א ב'

אמר רבא: שמדא הוה ושלחו מתם דיומא
דכפורי דהא שתא שבתא הוא, וכן כי אתא
רבין וכל נחותי אמרוה כרבא

שמדא – שמד (גזירה נגד היהדות)
דהא שתא – של אותה שנה
נחותי – נוסעים המפליגים בים

הסבר: רבא מספר על מקרה שבו היה שמד, כלומר גזירת המלכות לא לשמור את יום כיפור, ובאותה שנה עשו יום כיפור בשבת, למרות שזה לא היה התאריך שלו, כדי שלא ישכחו את יום כיפור. כאשר באו רבין ונוסעים אחרים, הם אמרו כדברי רבא.

תפילה לשלום חיילי צה"ל:
מי שברך אבותינו
אברהם יצחק ויעקב,
הוא יברך את חילי צבא ההגנה לישראל
ואנשי כחות הבטחון,
העומדים על משמר ארצנו וערי אלהינו,
מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים,
ומן הים הגדול עד לבוא הערבה
ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובמים.
יתן ה' את אויבינו הקמים עלינו
נגפים לפניהם!
הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חילינו
מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה,
וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.
ידבר שונאינו תחתייהם,
ועטרים בכתר ישועה ובעטרת נצחון.
ויקים בהם הכתוב:
"כי ה' אלהיכם ההלך עמכם,
להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם".
ונאמר: "אמן".

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי
המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר
לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:48	כניסת שבת: 19:35
יציאת שבת: 20:02	יציאת שבת: 20:38

ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 19:04	כניסת שבת: 20:07
יציאת שבת: 20:04	יציאת שבת: 21:30

סדר קדשים | מסכת חולין ק"א-ק"ז
פרשת שופטים | כ"ו באב-ב' באלול תשפ"ו (15-9 לאוגוסט 2026)

הלימוד מוקדש להצלחת חיילי צה"ל ורפואת הפצועים

אחינו כל בית ישראל
הנותנים בצרה ובשביה
העומדים בין בים ובין ביבשה
המקום ירחם עליהם
יוציאם מצרה לרונה

ומאפלה לאורה
ומשעבוד לגאולה
השתא בעגלא ובזמן קריב
ונאמר אמן

דף ק"א: גזרת המלכות על יום הכיפורים

בתקופת חכמי התלמוד ארע שהמלכות הרשעה גזרה על יהודי בבל שאסור להם לשמור את יום הכיפורים. מאחר שמי שהיה עובר על הגזרה היה מתחייב מיתה, לא קימו את יום הכיפורים משום פיקוח נפש, שהרי כלל בכל מצוות התורה קובע: **פיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה, חוץ משלוש עברות חמורות.**

מה עשו באותה שנה? חכמי ארץ ישראל שלחו ליהודי בבל: בשבת הסמוכה ליום הכיפורים שמרו את יום הכיפורים. כלומר, ודאי שאי אפשר להעביר את יום הכיפורים ליום אחר, אבל כדי שלא ישכחו את יום הכיפורים, אם הגזרה תימשך שנים רבות, תיקנו לעשות כן. **ומדוע דוקא בשבת?** כי בשבת ממילא שובתים ממלאכה, והמלכות לא תבחין שביום זה מקיימים גם את דיני יום הכיפורים.

דף ק"ב: אכילת מאכל אסור בשיעור כזית

אין אדם לוקה על אכילת מאכל אסור, עד שיאכל ממנו שיעור כזית. אם אדם אכל אבר של עוף רזה מאד, שבכל העוף אין בשר בשיעור כזית, אבל ביחד עם העצמות והגידים יש באותו אבר שיעור כזית - הוא לוקה.

דף ק"ג: איסור בשר בחלב

בדף זה מתחיל הפרק השמיני של מסכת חולין, פרק **"כל הבשר"**. פרק **"כל הבשר"** עוסק באיסור בשר בחלב. בתורה כתוב **"לא תבשל גדי בחלב אמו"**. מלשון הפסוק נראה כי האיסור הוא רק לבשל גדי בחלב של אמו, אך חז"ל דרשו מן הפסוקים שישנם **שלושה איסורים שונים בבשר וחלב:**
א. לבשל בשר וחלב יחד.

ב. לאכול בשר וחלב שהתבשלו יחד.

ג. ליהנות מבשר וחלב שהתבשלו יחד.

עוד דרשו חז"ל, שהאיסור אינו רק לבשל גדי בחלב של אמו, אלא האיסור מתייחס לכל בשר של בהמה טהורה ולכל חלב של בהמה טהורה.

דף ק"ד: כל האומר דבר בשם אומרו

בדף זה מביא התלמוד את המשפט הידוע: **"כל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם"**. כלומר, כאשר אומרים דבר הלכה, דבר תורה, או שמועה טובה, יש לצין ממי שמעו אותם. המקור לכך הוא אסתר המלכה. כאשר מרדכי סיפר לה שהוא שמע את בגתן ותרש זוממים להרוג את המלך אחשורוש, היא אמרה **לאחשורוש שכן אמר לה מרדכי היהודי, ולבסוף מכר התגלגל שהמלך ציוה להקין להרפיב את מרדכי על הסוס, וזו היתה תחילת מפלתו של המן הרשע.**

חברותא

מתפלפלים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי סוער- נדב ישב עם הוריו כדי להחליט את מי מחבריו הוא יזמין לשבת בר המצווה שלו שתתקיים בעוד כחודש. לאחר שסיימו לכתוב את כל ההזמנות שאלה אמא: "נדב, לא שכחת להזמין את הלל?" ענה לה נדב: אני מאד מתלבט אם להזמין אותו כי הוא לא הזמין אותי לבר מצווה שלו שנערכה לפני כמה שבועות.

מצד שני

נדב לא באמת יודע מה הסיבה שהלל לא הזמין אותו, וגם אסור לנקום בחבר ואם הוא לא יזמין את הלל זו תהיה נקמה. אולי זו הזדמנות לסלוח להלל ולפתוח דף חדש?

מצד אחד

הלל לא הזמין אותו לבר מצווה שלו. נדב מאד נעלב וקשה לו לשכוח את העלבון שהרגיש.

...מה? עתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה 'התפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שונים

שחזור חומה ומגדל בחניתה תחתית (Wikipedia, Avi1111)

במקום. כיום חיים בקיבוץ אשר הופרט כ-760 תושבים המתפרנסים בעצמאות כלכלית מחקלאות ותעשייה תוך שמירה על אורח חיים קיבוצי שיתופי. במקום נמצא מוזיאון חניתה, ובו אביזרים ומסמכים מתקופת חומה ומגדל, וכן ממצאים ארכיאולוגיים מהיישוב הקדום שעמד במקום בתקופת בית שני. הקרבה לים ואיכות החיים הטובה הפכו את קיבוץ חניתה ליעד מבוקש בין יישובי הגליל המערבי.

על המפה

חניתה

קיבוץ חניתה נמצא בגליל המערבי. הוא הוקם בשנת 1938 במסגרת יישובי "חומה ומגדל", על ידי 100 מתנדבים מפלוגות השדה בפיקודו של יצחק שדה. בשל מיקומו המבודד והקשה להגנה של היישוב סבלו המתיישבים התקפות ואבידות, עד שהצליחו להתבסס

חמד של מושג

מלווה מלכה

במוצאי שבת נוהגים לאכול סעודת מלווה מלכה. מקור המנהג ממה שאמרו חכמים: "לעולם יסדר אדם שולחנו במוצאי שבת, אע"פ שאינו צריך אלא לכזית", כלומר אפילו אם הוא שבע, כי עיקר קיום הסעודה הוא לכבוד ליווי השבת בצאתה. משתדלים לקיים את הסעודה עדיין בבגדי שבת, ויש המזדרזים לקיימה כהמשך לשבת, עוד לפני עשיית מלאכה, ולכן היא נקראת גם "סעודה רביעית" המשלימה לשלוש סעודות השבת. רצוי לאכול לחם בסעודה, ומי שקשה לו יכול לאכול מזונות ופירות.

לוחמי הגדוד הראשון של הפלמ"ח בקרב משמר העמק, אפריל 1948, ארכיון ההגנה (Wikipedia)

- התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:
- מי הדמות בציור ומתי הוא נפטר?
 - איזה דגל הדמות מחזיקה ואיך היא קשורה אליו?
 - מה הייתה הדרגה של האיש בציור?
 - איך הטנק קשור לדמות?

חברו בין תחילת המשפטים לבין סופם:

- כל האומר דבר בשם אומרו
- כאילו שופך דמים
- פיקוח נפש
- מביא גאולה לעולם
- לא המדרש עיקר
- דוחה כמעט את כל התורה
- המלבין פני חברו ברבים
- אלא המעשה

מי אני?

- ארגון שהוקם במטרה לחזק את ההתיישבות וההגנה בארץ.
- פעל בשנים 1920-1929.
- הוקם בידי חניכיו של יוסף טרומפלדור.
- חבריו הקימו את היישובים עין חרוד, תל יוסף ורמת רחל.

5780

ה'תש"פ

5778

ה'תשע"ח

5727

ה'תשכ"ז

5708

ה'תש"ח

5707

ה'תש"ז

5699

ה'תרצ"ט

5657

ה'תר"ך

5323

ה'רמ"ח

5260

ה'תש"ז

5258

ה'תרמ"ח

4900

ה'תרמ"ב

4800

רש"י

4650

רבי סעדיה גאון

4260

ימי הביניים

סדר קדשים | מסכת חולין | דף ק"ה - ק"ז

דף ק"ה: ריבוי נכסים

חז"ל הנחו את האנשים ואמרו שמי שיש לו נכסים, רצוי שיבקר בהם בכל יום כדי לראות שהכל בסדר.

אביי היה בודק את קרקעותיו מדי יום. יום אחד, תוך כדי הסיר, הוא פגש את האריס שטיפל בשדהו, כשהוא נושא עצים שהוא נגב מהשדה. אמר לו אביי: להיכן אתה לוקח את העצים? האריס ניסה לשקר ואמר: לביתו של אדוני. אביי ידע שהוא אינו דובר אמת ואמר לו: על ידי שקימתי את דברי חז"ל שאדם יסיר בכל יום בנכסיו, ניצלתי מנגבתה.

מעשה נוסף ארע ברב אסי, שגם הוא סיר בכל יום בנכסיו לפי עצת חז"ל. חלפה תקופה והוא תמה מדוע עליו לעשות כך כל יום, כי הוא לא ראה כל נזק שיש לתקו.

יום אחד, תוך כדי סירו בשדה, הוא ראה שיש חור באמת המים המובילה מים לשדהו, והמים עומדים לשטוף את כל היבול. מיד הסיר את גלימתו, סתם בה את החור באופן זמני וזעק לעזרה. אנשים ששמעו הגיעו במהירות ותיקנו את החור, וכך הוא ניצל מהפסד גדול.

דף ק"ו: הזלזול בתקנה שהוביל לעברה

חז"ל תיקנו ליטול ידים לפני אכילת פת.

רב דימי אמר: היה אדם שזלזל בתקנת נטילת ידים לפני הסעודה, ולכן הוא נכשל באכילת בשר חזיר.

כך היה המעשה: היה יהודי בעל מסעדה, שלמסעדה שלו היו מגיעים גם נוכרים וגם יהודים. כאשר היו מגיעים יהודים לאכול במסעדה, היה בעל המסעדה מגיש לפנייהם רק מאכלים כשרים. כאשר הגיעו נוכרים לאכול במסעדה, היה בעל המסעדה מגיש לפנייהם מאכלי טרפה, שהרי לנוכרים אין כל מצוה לאכול מאכלים כשרים בלבד.

באחד הימים הגיע אדם למסעדה והתישב לאכול מיד בלא נטילת ידים. כאשר ראה זאת בעל המסעדה, היה בטוח שהסועד הינו נוכרי ואינו יהודי, בגלל שהוא לא נטל את ידיו, ולכן הגיש לו בשר חזיר.

דף ק"ז: פרוסת לחם למלצר

חז"ל אמרו שאורח לא יתן למלצר פרוסת לחם לאכול בשעה שהמלצר מחזיק בידיו כוס שתיה, או בשעה שבעל הבית מחזיק בידיו כוס שתיה, מפני שיוכלים להתרחש דברים לא נעימים.

למשל - בעל הבית עלול לדאוג שלא ישאר אוכל לאורחיו, אם מחלקים ממנו גם לאנשים אחרים, והכוס שבידיו של בעל הבית תישפר ויוצר מצב לא נעים - לכן אין לתת פת למלצר כשבעל הבית מחזיק כוס בידיו.

ואילו כשהמלצר מחזיק כוס בידיו, יש לחשוש שהמלצר יתבלבל מכך שמגישים לו מאכל, והכוס שבידיו תישפר.

דבר תורה

בפרשתנו אנו לומדים על המצווה להקים מערכת משפט ואכיפה: "שפטים ושטרות תתן לך בכל שערך". אולם, מעבר לציווי הציבורי והלאומי, רבו הפרשנים שראו בכך הנחיה אישית לניהול עצמי נכון של שערי הגוף - העיניים, האוזניים והפה.

התורה קוראת לנו לפעול בשני מישורים על עולמנו האישי: מינוי שופטים, דבר המייצג את עולם התבונה וחשבון הנפש. זהו הרגע שבו אדם עוצר להתבונן, מנתח את המציאות ומחליט ביושר מה נכון להכניס אל חיו ומה נכון להוציא מפיו.

אך השכל לבדו אינו מספיק; לעיתים קרובות אנו יודעים מה נכון, אך מתקשים לבצע. כאן נכנס תפקידם של השוטרים, לוודא ולבדוק שמעשינו תואמים את המסקנות שהגדרנו לעצמנו בחשבון הנפש. השילוב בין השניים מאפשר לנו לחיות באיזון ובשלום פנימי, בעולם הציבורי והלאומי, וגם בעולמנו האישי.

שאלות השבוע

- מהם שלושת האיסורים של בשר בחלב שלמדו חז"ל מן הפסוקים?
- למה חשוב לומר דבר בשם מי שאמר אותו?
- מתי אסור להושיט לחם למלצר?

בין הפתרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי: את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו ערב עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il שי לציון את מס' העלון עליו אתם עונים.* כפיקוח רואה חשבון

תשובות

הציור השבועי

- יצחק שדה, ב-7' אב תשי"ב, אוגוסט 1952.
- דגל גדוד העבודה, אותו הוא הקים.
- אלוף.
- טנק ששייך לחטיבה 8 במלחמת השחרור עליה הוא פיקד.

מי אני?

גדוד העבודה

חידה

1-ב, 2-ג, 3-ד, 4-א